

Sygn. akt S 2/14

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2014r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Wojciech Kociubiński

Sędziowie: SSA Andrzej Kot (spr)

SSA Edward Stelmasik

po rozpoznaniu w sprawie **V Ds. 65/13/Sp(c) (dawna V Ds. 36/12 Sp)**

skargi pokrzywdzonej M. S. (1)

wniesionej w dniu 3 stycznia 2014r., na naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym bez nieuzasadnionej zwłoki

na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 5 ust. 1 i art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. z 2004 r., nr 179, poz.1843).

p o s t a n o w i ł :

I. **pozostawić bez rozpoznania skargę pokrzywdzonej M. S. (1);**

II. **zarządzić zwrot wniesionej opłaty od skargi na rzecz pokrzywdzonej M. S. (1).**

UZASADNIENIE

W dniu 15 stycznia 2014r. do Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu wpłynęła, sformułowana przez adwokata pokrzywdzonej M. S. (1), skarga o stwierdzenie przewlekłości postępowania w śledztwie prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową w Jeleniej Górze pod sygnaturą V Ds. 36/12 , przyznanie M. S. (1) od Skarbu Państwa kwoty 20,000zł, zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Skarżący podniósł, że postępowanie w sprawie pokrzywdzonej prowadzone jest przewlekłe, gdyż rozpoczęło się w 2009 roku. Wskazał, że przewlekłość postępowania trwa co najmniej od stycznia 2012r. , kiedy to Prokuratura Okręgowa zwróciła akta postępowania Prokuraturze Rejonowej celem uporządkowania akt postępowania, gdyż nieład będący następstwem decyzji osób prowadzących postępowanie, uniemożliwił kolejnemu prowadzącemu śledztwo zapoznanie się z aktami postępowania celem jego sprawnego i szybkiego prowadzenia. Jednocześnie po powrocie akt sprawy do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu podjęto kolejną decyzję opóźniającą merytoryczne załatwienie sprawy , przekazującą sprawę do Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze co spowodowało kolejną zwłokę , gdyż celem podjęcia czynności kolejni prowadzący postępowanie musieli zapoznać się z całym materiałem dowodowym w sprawie. Dlatego też wewnętrzne decyzje, które zapadły w strukturach prokuratury nie mogą pociągać negatywnych konsekwencji w niniejszym postępowaniu dla pokrzywdzonej, która w dalszym ciągu nie ma możliwości odzyskania, ani sprzedanej nieruchomości, ani wynikających z umowy sprzedaży pieniędzy, gdyż w dalszym ciągu wobec podejrzanych toczą się czynności śledztwa nie zakończone merytorycznymi decyzjami.

W odpowiedzi na skargę Prokurator Okręgowy w Jeleniej Górze podniósł, że w wyodrębnionych sprawach ze śledztwa prowadzonego pierwotnie pod sygnaturą V Ds. 36/12/s – złożenie skargi jest niedopuszczalne w postępowaniu V

Ds. 65/13/Sp(c) z uwagi na jego zakończenie na konkretnym etapie (postępowania przygotowawczego), natomiast w przypadku postępowania V Ds. 36/12/Sp(c), czynny nim objęte nie miały istotnego znaczenia dla pokrzywdzonej M. S. (1) i mając powyższe na względzie wniósł o oddalenie złożonej skargi na naruszenie prawa strony w postępowaniu przygotowawczym.

Podobne stanowisko zajął Prokurator Apelacyjny we W., zwracając uwagę, że z treści skargi wynika, że w trakcie jej sporządzania autor nie posiadał jeszcze wiedzy o wyłączeniu ze śledztwa materiałów w zakresie najbardziej istotnym dla pokrzywdzonej M. S. (1) i oznaczenia ich nową sygnaturą V Ds. 65/13/Sp(c), która to sprawa została w dniu 18 grudnia 2013 r. merytorycznie zakończona skierowaniem aktu oskarżenia przeciwko M. T. i innym podejrzanym, o czynny z art. 301 § 2 k.k. i inne. Według prokuratora zauważyć należy, że zakres przedmiotowy aktu oskarżenia, sygn. V Ds. 65/13/Sp(c) i – w odniesieniu do M. S. (1) – obejmuje wszystkie czyny popełnione na jej szkodę, statuujące rolę skarżącej, jako pokrzywdzonej działaniami podejrzanych.

Sąd Apelacyjny ustalił, co następuje:

Postępowanie przygotowawcze w sprawie wyłudzenia mienia znacznej wartości na szkodę różnych osób w tym i M. S. (1) zostało wszczęte w dniu 8 maja 2009r.

Postępowanie to pierwotnie prowadzone było przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia Krzyki – Zachód. Zostało ono w grudniu 2011 roku przekazane do Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu, aby w styczniu 2012 roku powrócić do Prokuratury Rejonowej celem uporządkowania zgromadzonego materiału. W dniu 24 maja 2012 roku zostało przejęte do prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową we Wrocławiu, aby mocą decyzji Prokuratora Apelacyjnego we W. trafić w dniu 3 lipca 2012 roku do Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze, gdzie prowadzona było pod sygnaturą V Ds. 36/12/s.

W dniu 18 grudnia 2013 r. do Sądu Okręgowego we Wrocławiu skierowano akt oskarżenia w sprawie V Ds. 65/13/Sp(c) zainicjowanej wskutek wyłączenia materiałów ze śledztwa V Ds 36/12 Sp(c), natomiast w dniu 18 grudnia 2013r. wydano postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie prowadzonej pod pierwotną sygnaturą akt V Ds. 36/12/Sp(c).

Sprawność postępowania w tej sprawie (V Ds. 36/12/s) była już przedmiotem analizy Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, który rozpoznając skargę A. W. i Ł. W. w sprawie II S 6/13 oraz analizując kolejne skargi M. J., R. J. (II S 15/13 i II S 16/13) i K. D. (II S 20/13) stwierdził nastąpienie przewlekłości postępowania przygotowawczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Skarga nie podlega rozpoznaniu.

Skarga pokrzywdzonej została złożona w placówce pocztowej 3 stycznia 2014 r. tj. po 17 grudnia 2013 roku – dniu wyłączenia materiałów ze śledztwa objętego pierwotną sygnaturą V Ds. 36/12 Sp. Istotne jest, że z treści skargi jasno wynika, że pełnomocnik pokrzywdzonej M. S. (1), powołując pierwotną sygnaturę postępowania nie miał wiedzy na temat wyłączenia materiałów ze śledztwa i oznaczenia ich nową sygnaturą V Ds. 65/13/Sp(c). W związku z faktem, że sąd dokonuje weryfikacji zasadności skargi w oparciu o stan z chwili wniesienia skargi, konieczne stało się ustalenie przez Sąd Apelacyjny w pierwszej kolejności, które z wyodrębnionych postępowań obejmuje zakres przedmiotowy środka wniesionego przez skarżącą.

Pełnomocnik pokrzywdzonej w treści skargi podnosi, że ”skarżąca M. S. (1) w maju 2009 r. złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez M. T., właściciela firmy deweloperskiej (...) M. T., który wraz z innymi osobami podejrzanymi w niniejszym postępowaniu A. D. (1), I. T. i A. D. (2), kupił od M. S. nieruchomości położone we W. przy ul. (...)”, (...)” za cenę ustaloną na kwotę 2.375.000,00 zł.”

Z lektury aktu oskarżenia w sprawie V Ds. 65/13/Sp(c) wynika, że wszystkie osoby wymienione w skardze sporządzonej przez pełnomocnika pokrzywdzonej (poza A. D. (1), który zmarł) zostały postawione w stan oskarżenia, m.in. zarzuca się im, że w dniu 10 stycznia 2007 roku działając wspólnie i w porozumieniu mając świadomość sytuacji finansowej

przedsiębiorstwa (...) M. T. oraz zasobów i przychodów finansowych tego podmiotu dokonali zakupu od M. i A. S. nieruchomości w postaci działek położonych w I. o numerach (...) obręb I., numery ksiąg wieczystych odpowiednio KW (...) i KW (...) 598 o wartości wedle umówionej ceny 2 375 000 zł, za które M. T. zapłacił z majątku (...) łącznie kwotę 1 350 324 zł 13 gr oraz koszty notarialne 56 252 zł, która to transakcja nie była uzasadniona celami gospodarczymi prowadzonego przedsiębiorstwa, a spowodowała wypływ środków koniecznych do ukończenia planowanych w I. i S. inwestycji i była jedną z zasadniczych przyczyn doprowadzenia do niewypłacalności i upadłości M. T., przy czym pomimo faktu, iż całość wpłaconej sumy na zakup nieruchomości pochodziła z majątku przedsiębiorstwa (...) M. T. wskazał w akcie notarialnym, iż 40% udziałów obejmuje A. D. (1), zaś 20% udziałów w nieruchomości obejmuje I. T., czym nadto doprowadzili do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wielkiej wartości A. i M. S. (1) poprzez wprowadzenie ich w błąd przy zawieraniu tejże umowy, co do zamiaru dokonania zapłaty oraz swoich możliwości finansowych w zakresie wywiązania się z umowy, co skutkowało zawarciem przez pokrzywdzonych przedmiotowej umowy i dokonania niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez przeniesienie własności całej nieruchomości przed otrzymaniem całości ceny na rzecz nabywców, z której to ceny uzgodnionej na kwotę 2 375 000 zł otrzymali jedynie kwotę 1 350 324 zł 13 gr.

To właśnie czyny zawarte w akcie oskarżenia w sprawie sygn. akt V Ds. 65/13/Sp(c) są podstawą pokrzywdzenia M. S. (1). Także tylko na zawarte w akcie oskarżenia w w/w sprawie czyny wskazuje pełnomocnik pokrzywdzonej w treści skargi.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny przyjął, że skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki, sporządzona przez pełnomocnika pokrzywdzonej faktycznie dotyczy sprawy prowadzonej pod sygn. V Ds. 65/13/Sp(c).

Skarga wnioskodawcy na przewlekłość postępowania przygotowawczego V Ds. V Ds. 65/13/Sp(c) jest w swej istocie niedopuszczalna z mocy samego prawa albowiem jej merytoryczne rozpoznanie jest wyłączone wskutek upływu ustawowego terminu do wniesienia skargi określonego w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze... .

Przypomnieć należy, że akt oskarżenia kończący etap postępowania przygotowawczego w niniejszej sprawie został wniesiony do Sądu Okręgowego we Wrocławiu 18 grudnia 2013 roku, a niniejsza skarga została złożona w placówce pocztowej 3 stycznia 2014 roku.

Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 1 ustawy o skardze: „skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania, wnosi się w toku postępowania w sprawie” W świetle literalnego brzmienia cytowanego wyżej przepisu, oraz jego wykładni, zarówno doktrynalnej jak też operatywnej (sądowej), w tym w świetle licznych judykatów Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych, nie ma żadnych wątpliwości, że zwrot „w toku postępowania w sprawie” dotyczy tego konkretnego etapu postępowania, którego skarga dotyczy i może być ona wniesiona tylko do chwili zakończenia tego etapu postępowania. Jej późniejsze wniesienie jest bezskuteczne.

Oceniając natomiast charakter terminu do wniesienia skargi na przewlekłość postępowania opisanego wyrazami "w toku postępowania", uznać należy, że jest to termin materialnoprawny, w teorii procesu karnego określany mianem prekluzyjnego. Jest więc to termin nieprzywracalny, tak jak niemożliwe jest przywrócenie toku zakończonego postępowania karnego w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy o skardze, zakreślającego upływ tego terminu. (zob. post. SN z dnia 10 maja 2012 r., (...) 3/12)

W niniejszej sprawie postępowanie przygotowawcze, którego dotyczy skarga wnioskodawcy zostało zakończone wniesieniem w dniu 17 grudnia 2013 r. aktu oskarżenia sygn. akt V Ds. 65/13/Sp(c) do Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Wniesienie powyższego aktu oskarżenia stanowiło tym samym punkt graniczny wniesienia skargi na przewlekłość tego postępowania.

W tym stanie rzeczy, wobec stwierdzenia, że wnioskodawca złożył skargę, w której zarzucił przewlekłość postępowania przygotowawczego w sprawie V Ds. 65/13/Sp(c) (stanowiącą przedmiot oceny w niniejszym postępowaniu) już po

zakończeniu tego postępowania, jej rozpoznanie było wyłączone wobec zaistnienia przeszkody o formalnoprawnym charakterze, a ten fakt determinował rozstrzygnięcie o jej pozostawieniu bez rozpoznania.

Z powyższych względów należało pozostawić bez rozpoznania skargę pokrzywdzonej M. S. (1) na przewlekłość postępowania przygotowawczego.

Zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki opłatę należy zwrócić skarżącemu również w przypadku odrzucenia skargi. W niniejszej sprawie skargi pokrzywdzonej M. S. (1) nie odrzucono, bowiem ustawa z dnia 17 czerwca 2004 r. przewiduje możliwość odrzucenia skargi jedynie z przyczyn określonych w art. 9 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze... Jednak inna forma orzeczenia aniżeli forma odrzucenia skargi, nie stoi zdaniem Sądu Apelacyjnego na przeszkodzie zastosowaniu w niniejszej sprawie art. 17 ust. 3 ustawy. Te same względy, czyli brak możliwości merytorycznego rozpoznania skargi, które uzasadniają brak obciążania ciężarami fiskalnymi skarżącego w razie odrzucenia skargi, przemawiają za tym, aby również w przypadku pozostawienia skargi bez rozpoznania ze względu na jej niedopuszczalność z mocy ustawy, sąd zwracał z urzędu wniesioną opłatę od skargi. (zob. post. SN z dnia 9 października 2013r., sygn. akt: KSP 8/13).